

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Polityka obronności i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-PMWR-23Wsch2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **wschodoznawstwo**
5. Poziom studiów: **II stopień**
6. Profil studiów: **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **I**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: **15 wykładu**
9. Liczba punktów ECTS: **2**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: **Grzegorz Skrukwa, prof. UAM dr hab., skrukwa@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning): w roku akademickim 2020/2021 przedmiot może być prowadzony zdalnie, zgodnie z decyzjami władz UAM w związku z sytuacją pandemiczną

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: przekazanie umiejętności posługiwania się pojęciami z zakresu wiedzy o współczesnym bezpieczeństwie międzynarodowym i obronności, wyrobienie orientacji w głównych kierunkach polityki obronnej i bezpieczeństwa Rosji i konsekwencjach tejże polityki dla Polski, Europy i świata, wyrobienie umiejętności analizowania tekstów naukowych, eksperckich i publicystycznych na ten temat.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólne kompetencje humanistyczne
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
POiBFRw_01	Ma pogłębioną wiedzę na temat problematyki obronności i bezpieczeństwa we współczesnym świecie oraz na temat historii najnowszej polityki obronności i bezpieczeństwa współczesnej Federacji Rosyjskiej	K_W01, K_W02
POiBFRw_02	Ma wiedzę na temat współczesnego interdyscyplinarnego dyskursu naukowego dotyczącego bezpieczeństwa i konfliktów zbrojnych	K_W06
POiBFRw_03	Potrafi formułować problemy badawcze i tezy dotyczące polityki obronności i bezpieczeństwa FR poprzez krytyczną analizę materiałów źródłowych wytworzonych przez oficjalne struktury FR oraz niezależne od nich	K_U01
POiBFRw_04	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z podstawowymi problemami badawczymi dotyczącymi polityki obronności i bezpieczeństwa FR	K_U02
POiBFRw_05	Potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią dotyczącą obronności i bezpieczeństwa stosowaną w literaturze naukowej (historycznej i politologicznej) oraz w czasopiśmie i portalach eksperckich	K_U03
POiBFRw_06	W oparciu o normy wynikające z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz bezpieczeństwa Polski oraz pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na całym świecie.	K_K03
POiBFRw_07	Jest gotów do prowadzenia profesjonalnego i etycznego (opartego o normy wynikające z prawa międzynarodowego i wartości europejskich) dyskursu o polityce obronności i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej.	K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
<p>1. „Nowy światowy nieporządek”: ogólny zarys problematyki bezpieczeństwa i obronności we współczesnym świecie. Pojęcie bezpieczeństwa i polityki bezpieczeństwa. Zmiany w światowym postrzeganiu bezpieczeństwa z uwzględnieniem przełomów: zakończenie zimnej wojny (1991), wojna z terroryzmem (2001), początek nowej konfrontacji Rosji z Zachodem i „nowego światowego nieporządku” (2014). Rodzaje współczesnego konfliktu zbrojnego. Niemilitarne aspekty bezpieczeństwa.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>2. Od Dmitrija Jazowa do Siergieja Szojgu: transformacja sektora obronnego i Sił Zbrojnych ZSRR w sektor obronny i Siły Zbrojne Federacji Rosyjskiej. Zadania, organizacja, rozmieszczenie, wyposażenie Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej. Główne kierunki rozwoju i modernizacji. Proces profesjonalizacji. Problemy i patologie w Siłach Zbrojnych. Wychowanie i ideologia we współczesnej armii rosyjskiej.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>3. Ośrodki decyzyjne kształtujące politykę obronną i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej. Obronność i bezpieczeństwo w świetle Konstytucji FR. Organy decyzyjne rosyjskiej polityki obronności i bezpieczeństwa: prezydent, rząd, Rada Federacji i Duma Państwowa, Ministerstwo Obrony, Sztab Generalny, władze podmiotów Federacji.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>4. Rosja w światowym systemie bezpieczeństwa oraz dialogu rozbrojeniowym. Rola i polityka Rosji w ONZ (w tym w Radzie Bezpieczeństwa), Komisji Rozbrojeniowej, OBWE oraz światowych reżimach dotyczących broni masowego rażenia. Dwustronny dialog i układy strategiczne USA-Rosja.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>5. Konceptualizacja polityki obronności i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej. Ewolucja doktryn i innych dokumentów konceptualizujących politykę obronności i bezpieczeństwa – od Jelcyna do drugiej prezydentury Putina.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_04 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>6. Międzynarodowa współpraca obronna Rosji. Współpraca obronna w ramach Wspólnoty Niepodległych Państw. Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym. Szanghajska Organizacja Współpracy. Formalne i nieformalne sojusze dwustronne. Stosunki Rosja-NATO.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_04 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>7. „Druga armia Rosji”: pozawojskowe struktury uzbrojone i bezpieczeństwa w Federacji Rosyjskiej. Rola „resortów siłowych” w życiu politycznym Rosji. Formacje podległe prezydentowi i resortowi spraw wewnętrznych. Służby specjalne. Organizacje paramilitarne. Prywatne firmy wojskowe (PMC) w polityce Rosji.</p>	<p>PoIBFRw_01 POBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_04 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>
<p>8. Przemysł zbrojeniowy Federacji Rosyjskiej i miejsce Rosji w międzynarodowym handlu uzbrojeniem i sprzętem wojskowym.</p>	<p>PoIBFRw_01 PoIBFRw_02 PoIBFRw_03 PoIBFRw_05 PoIBFRw_06 PoIBFRw_07</p>

5. Zalecana literatura:

Darczewska Jolanta, *Rosguardia. Siły specjalnego przeznaczenia*, „Punkt Widzenia OSW” nr 78, 2020

Kaszuba Malina, *Siły zbrojne w polityce bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej*, Warszawa 2019

Menkiszak Marek, *Strategiczna kontynuacja, taktyczna zmiana. Polityka bezpieczeństwa europejskiego Rosji*, „Punkt Widzenia OSW” nr 76, 2019

Mickiewicz Piotr, *Rosyjska myśl strategiczna i potencjał militarny w XXI wieku*, Warszawa 2019

Śmigielski Robert, *Osierocona armia. Założenia polityki obronnej oraz Siły Zbrojne Federacji Rosyjskiej w latach 1992-2004*, Warszawa 2006

Topolski Ireneusz, *Siła militarna w polityce zagranicznej Federacji Rosyjskiej*, Lublin 2004

Van Herpen Marcel H., *Wojny Putina. Czeczenia, Gruzja, Ukraina 2014*, Warszawa 2014

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu						
	POiB FRw 01	POiB FRw 02	POiB FRw 03	POiB FRw 04	POiB FRw 05	POiB FRw 06	POiB FRw 07
Egzamin pisemny	x	x	x	x	x	x	x
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne							
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt							
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna							
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							
Inne (jakie?) -							
...							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać świadome przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

zająć z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomite opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji, będącej wysoce świadomą refleksją w znakomitym języku naukowym. Bardzo szerokie rozeznanie w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Bardzo świadome przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobre opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji, będącej świadomą refleksją w bardzo dobrym języku naukowym. Szerokie rozeznanie w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Świadome przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

dobry (db; 4,0): dobre opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, elementarnie umocowanej teoretycznie wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji, będącej refleksją w dobrym języku naukowym. Rozeznanie w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Świadome przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

dostateczny plus (+dst; 3,5): podstawowe opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, elementarnie umocowanej teoretycznie wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji, będącej refleksją w poprawnym języku naukowym. Podstawowe rozeznanie w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

dostateczny (dst; 3,0): elementarne opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, poprawnej językowo wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji. Elementarne rozeznanie w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Przestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieznaomość opanowanie faktografii z zakresu współczesnej historii polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji oraz ich uwarunkowań. Nieumiejętność sformułowania zwartej, spójnej, poprawnej językowo wypowiedzi pisemnej na temat polityki obronności i bezpieczeństwa Rosji. Brak elementarnego rozeznania w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej przedmiotu oraz dorobku analityczno-eksperckim. Nieprzestrzeganie etycznych norm dyskursu na temat obronności i bezpieczeństwa.